

Warszawa, dnia 2 lipca 2012 r.

Poz. 747

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH¹⁾**

z dnia 21 czerwca 2012 r.

w sprawie szkoleń w ratownictwie wodnym

Na podstawie art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. Nr 208, poz. 1240) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) ramowy program szkolenia ratowników wodnych i instruktorów w zakresie ratownictwa wodnego oraz psów ratowniczych wraz z ich przewodnikami;
- 2) zakres wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych niezbędnych do uzyskania uprawnień w zakresie ratownictwa wodnego;
- 3) wzory dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień, o których mowa w pkt 2;
- 4) kwalifikacje kadry dydaktycznej prowadzącej szkolenia;
- 5) sposób przeprowadzania egzaminu.

§ 2. 1. Szkolenia ratowników wodnych i instruktorów w zakresie ratownictwa wodnego obejmują część teoretyczną i praktyczną.

2. Ramowy program szkolenia ratowników wodnych stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia.

3. Ramowy program szkolenia instruktorów stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

4. Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzący szkolenie ratowników wodnych i instruktorów opracowuje program szkolenia w oparciu o ramowe programy szkolenia, o których mowa w ust. 2 i 3.

§ 3. 1. Zajęcia teoretyczne i praktyczne szkolenia ratowników wodnych prowadzi ratownik wodny, posiadający co najmniej trzyletnie doświadczenie w wykonywaniu działań ratowniczych, aktualną wiedzę i umiejętności z zakresu objętego ramowym programem oraz przygotowanie pedagogiczne określone odrębnymi przepisami, lub instruktor posiadający przygotowanie pedagogiczne określone odrębnymi przepisami.

2. Zajęcia teoretyczne i praktyczne szkolenia instruktorów prowadzi ratownik wodny lub instruktor, posiadający co najmniej dwunastomiesięczne doświadczenie szkoleniowe z zakresu ratownictwa wodnego, aktualną wiedzę i umiejętności z zakresu objętego ramowym programem szkolenia oraz przygotowanie pedagogiczne określone odrębnymi przepisami.

3. Zajęcia teoretyczne szkolenia ratowników wodnych i instruktorów może prowadzić osoba posiadająca specjalistyczną wiedzę z zakresu zagadnień objętych zakresem tematycznym szkolenia.

---

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych kieruje działem administracji rządowej – sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych (Dz. U. Nr 248, poz. 1491).

4. Zajęcia praktyczne szkolenia ratowników wodnych może, pod nadzorem osoby, o której mowa w ust. 1, prowadzić ratownik wodny, który posiada aktualną wiedzę i umiejętności z zakresu objętego ramowym programem szkolenia oraz co najmniej dwunastomiesięczne doświadczenie w wykonywaniu działań ratowniczych.

5. Zajęcia praktyczne szkolenia instruktorów mogą, pod nadzorem osoby, o której mowa w ust. 2, prowadzić osoby, o których mowa w ust. 1.

§ 4. 1. Szkolenia, o których mowa w § 3 ust. 1 i 2, kończą się egzaminem z zakresu wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych objętych programem szkolenia, przeprowadzanym przez komisje egzaminacyjne, o których mowa w § 8 ust. 1 i 2.

2. Do egzaminu może przystąpić osoba, która uczestniczyła w zajęciach teoretycznych i praktycznych objętych programem szkolenia.

3. Egzamin składa się z dwóch części: egzaminu teoretycznego i egzaminu praktycznego.

4. Każda część egzaminu jest zaliczana oddzielnie.

5. Miejsca i terminy egzaminu teoretycznego i egzaminu praktycznego ustala kierownik podmiotu uprawnionego do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzącego szkolenie.

§ 5. 1. Egzamin teoretyczny jest przeprowadzany w formie testu ujętego w kartę testową, składającego się z zestawu 30 zadań testowych, zawierających po trzy propozycje odpowiedzi, z których tylko jedna jest prawidłowa. Za każdą prawidłową odpowiedź osoba zdająca uzyskuje 1 punkt, a za odpowiedź nieprawidłową – 0 punktów.

2. Zadania testowe przygotowuje komisja egzaminacyjna.

3. Karty testowe są zabezpieczone w sposób uniemożliwiający zapoznanie się z ich treścią przez osoby nieuprawnione. Usunięcie zabezpieczeń i ujawnienie treści kart testowych następuje w sali egzaminacyjnej po rozpoczęciu egzaminu teoretycznego.

4. W trakcie egzaminu teoretycznego jest zabronione wynoszenie lub usuwanie w inny sposób karty testowej z sali egzaminacyjnej.

5. Odpowiedzi na zadania testowe udziela się wyłącznie na karcie testowej.

6. Podstawą do zaliczenia egzaminu teoretycznego jest udzielenie prawidłowych odpowiedzi na co najmniej 80% zadań testowych zawartych w karcie testowej.

7. Do egzaminu praktycznego przystępuje się po uzyskaniu pozytywnego wyniku z egzaminu teoretycznego.

§ 6. 1. Egzamin praktyczny kończący szkolenie, o którym mowa w § 3 ust. 1, obejmuje wykonanie przez osobę zdającą siedmiu zadań polegających na:

- 1) przepłynięciu sposobem dowolnym po skoku startowym 400 m w czasie nie dłuższym niż 8 min;
- 2) przepłynięciu dystansu 25 m pod lustrem wody z wydobyciem dwóch przedmiotów leżących w odległości od 2 m do 2,5 m po obu stronach linii pływania;
- 3) przepłynięciu sposobem ratowniczym (z głową nad powierzchnią wody) dystansu 50 m w czasie poniżej 55 s;
- 4) przepłynięciu w czasie nie dłuższym niż 2 min 40 s ratowniczą łodzią wiosłową lub kajakiem za pomocą dwóch wiosel dystansu 75 m w linii prostej do boi (pławy), na dopłynięciu do niej rufą i na powrocie do miejsca startu za pomocą jednego wiosła;
- 5) przeprowadzeniu symulowanej akcji ratowniczej, polegającej na przepłynięciu dystansu co najmniej 20 m, wydobyciu manekina położonego na dnie i na holowaniu go w pasie ratowniczym do brzegu na dystansie 20 m;
- 6) holowaniu tonącego bez przerwy i na zatrzymaniu na dystansie 150 m, z zastosowaniem trzech sposobów holowania – każdy na dystansie 50 m;
- 7) wyciągnięciu na brzeg o wysokości co najmniej 30 cm od lustra wody lub na pokład łodzi osoby poszkodowanej i na ułożeniu jej w pozycji umożliwiającej udzielanie kwalifikowanej pierwszej pomocy.

2. Zadania, o których mowa w ust. 1:

- 1) pkt 1–3, przeprowadza się na pływalni;
- 2) pkt 4, przeprowadza się na wodach otwartych;
- 3) pkt 5–7, przeprowadza się na wodach otwartych lub na pływalni.

3. Egzamin praktyczny kończący szkolenie, o którym mowa w § 3 ust. 2, obejmuje wykonanie przez osobę zdającą czterech zadań polegających na przeprowadzeniu:

- 1) symulowanej akcji ratowniczej, przy użyciu sprzętu wykorzystywanego do ratownictwa wodnego, do osoby tonącej aktywnej na odległości co najmniej 10 m i głębokości co najmniej 1,60 m;
- 2) symulowanej akcji ratowniczej, przy użyciu sprzętu wykorzystywanego do ratownictwa wodnego, do osoby tonącej pasywnej na odległości co najmniej 80 m i głębokości co najmniej 1,60 m;
- 3) 20-minutowych zajęć teoretycznych dla grupy co najmniej pięcioosobowej na temat określony przez komisję, z zakresu objętego ramowym programem szkolenia ratowników wodnych;
- 4) 20-minutowych zajęć praktycznych z grupą co najmniej pięcioosobową na temat określony przez komisję, z zakresu objętego ramowym programem szkolenia ratowników wodnych.

4. W przypadku gdy do egzaminu, o którym mowa w ust. 3, przystępuje osoba, która nie ukończyła szkolenia ratowników wodnych, egzamin praktyczny takiej osoby polega także na wykonaniu przez nią zadań, o których mowa w ust. 1.

5. Podstawą do zaliczenia egzaminu praktycznego jest zaliczenie wszystkich zadań.

§ 7. 1. W przypadku gdy osoba zdająca nie zaliczy egzaminu teoretycznego lub nie przystąpi do niego z ważnych przyczyn losowych, może ponownie przystąpić do egzaminu teoretycznego w następnym terminie wyznaczonym przez kierownika podmiotu uprawnionego do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzącego szkolenie.

2. W razie niezaliczenia egzaminu praktycznego lub nieprzystąpienia do niego z ważnych przyczyn losowych można ponownie przystąpić do egzaminu praktycznego bez konieczności ponownego przystępowania do egzaminu teoretycznego.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, można przystąpić do egzaminu nie więcej niż dwa razy.

4. W razie uzyskania negatywnego wyniku w przypadkach, o których mowa w ust. 3, jest konieczne powtórne odbycie szkolenia.

§ 8. 1. Egzamin kończący szkolenie ratowników wodnych jest przeprowadzany przez komisję egzaminacyjną, w której skład wchodzi dwie osoby spełniające wymagania wymienione w § 3 ust. 1:

- 1) przewodniczący – kierownik podmiotu uprawnionego do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzącego szkolenie lub osoba przez niego wskazana;
- 2) członek – osoba nieprowadząca zajęć z osobami przystępującymi do egzaminu.

2. Egzamin kończący szkolenie instruktorów jest przeprowadzany przez komisję egzaminacyjną, w której skład wchodzi dwie osoby spełniające wymagania wymienione w § 3 ust. 2:

- 1) przewodniczący – kierownik podmiotu uprawnionego do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzącego szkolenie lub osoba przez niego wskazana;
- 2) członek – osoba nieprowadząca zajęć z osobami przystępującymi do egzaminu.

3. Komisje egzaminacyjne, o których mowa w ust. 1 i 2, powołuje i odwołuje kierownik podmiotu uprawnionego do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzącego szkolenie.

4. W skład komisji egzaminacyjnych, o których mowa w ust. 1 i 2, nie może być powołana osoba, która jest małżonkiem lub krewnym albo powinowatym do drugiego stopnia włącznie osoby składającej egzamin.

§ 9. 1. Osobie, która odbyła szkolenie, o którym mowa w § 3 ust. 1 i 2, i złożyła egzamin z wynikiem pozytywnym, kierownik podmiotu uprawnionego do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzącego szkolenie wydaje zaświadczenie.

2. Podmiot organizujący szkolenie prowadzi rejestr organizowanych szkoleń i rejestr wydawanych zaświadczeń, o których mowa w ust. 1.

3. Wzór zaświadczenia o ukończeniu szkolenia ratowników wodnych, o którym mowa w § 3 ust. 1, określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

4. Wzór zaświadczenia o ukończeniu szkolenia instruktorów, o którym mowa w § 3 ust. 2, określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 10. 1. Szkolenie psów ratowniczych i ich przewodników odbywa się w czterech etapach.

2. Pies ratowniczy jest szkolony przez swojego przewodnika.

3. Ramowy program szkolenia psów ratowniczych wraz z ich przewodnikami stanowi załącznik nr 5 do rozporządzenia.

§ 11. 1. Egzamin psów ratowniczych przeprowadza komisja egzaminacyjna.

2. Komisja egzaminacyjna składa się z przewodniczącego i członka komisji.

3. Komisję egzaminacyjną powołuje i odwołuje kierownik podmiotu uprawnionego do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzącego szkolenie psów ratowniczych wraz z przewodnikami, spośród osób zatrudnionych, pełniących służbę lub będących członkami podmiotu uprawnionego do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzącego szkolenie, posiadających doświadczenie i udokumentowaną praktykę w szkoleniu psów ratowniczych.

§ 12. 1. Egzamin psów ratowniczych składa się z próby sprawnościowej i z próby ratowniczej. Próbę sprawnościową przeprowadza się bezpośrednio przed próbą ratowniczą.

2. Próba sprawnościowa polega na pokonaniu toru przeszkód o długości 100 m, w którego skład wchodzi: kładka ruchoma, kładka pochyła i kładka umieszczona na wysokości minimum 1 m nad przeszkodą wodną oraz nad przeszkodą do przeskoczenia, w czasie nie dłuższym niż 2 min.

3. Próba ratownicza polega na wykonaniu siedmiu zadań:

- 1) skok do wody z wysokości co najmniej 70 cm i przepłynięcie 50 m do pozoranta oraz doholowanie trzymającego się uprząży pozoranta do miejsca rozpoczęcia próby, w czasie nie dłuższym niż 4 min;
- 2) przepłynięcie dystansu 100 m, ze zmianą kierunku po przepłynięciu co najmniej 30% dystansu na polecenie przewodnika z brzegu, w czasie nie dłuższym niż 3 min;
- 3) zanieśenie tonącemu środków ratunkowych na odległość 25 m od brzegu, w czasie nie dłuższym niż 1,5 min;
- 4) zanieśenie po łódce rozwijającego się zasobnika z liną asekuracyjną na odległość 50 m, w kierunku określonym przez przewodnika;
- 5) aportowanie przedmiotu z wody, z odległości 15–20 m;
- 6) holowanie łodzi ratowniczej z ratownikiem za cumę do brzegu, z odległości 25 m;
- 7) ściąganie z wody wyrzuconej rzutki ratowniczej na polecenie przewodnika.

4. Egzamin, o którym mowa w ust. 1, uznaje się za zdany w przypadku zaliczenia prób, o których mowa w ust. 1.

5. Egzamin, o którym mowa w § 11 ust. 1, jest przeprowadzany w terminie wyznaczonym przez kierownika podmiotu uprawnionego do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzącego szkolenie.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie w dniu następującym po dniu ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych: *J. Cichocki*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych
z dnia 21 czerwca 2012 r. (poz. 747)

Załącznik nr 1**RAMOWY PROGRAM SZKOLENIA RATOWNIKÓW WODNYCH****I. Założenia organizacyjno-programowe****Cel szkolenia:**

Celem kształcenia jest przygotowanie osób zatrudnionych, pełniących służbę lub będących członkami podmiotów uprawnionych do wykonywania ratownictwa wodnego i do podejmowania działań ratowniczych.

Cele szczegółowe szkolenia:

- 1) zdobycie i utrwalenie wiedzy z zakresu ratownictwa wodnego;
- 2) kształtowanie poczucia odpowiedzialności za jakość udzielonej pomocy;
- 3) kształtowanie właściwej postawy etycznej osób podejmujących czynności ratunkowe.

Czas trwania szkolenia:

Szkolenie powinno trwać co najmniej 63 godziny, w tym co najmniej 20 godzin zajęć teoretycznych oraz co najmniej 43 godziny zajęć praktycznych.

Warunki realizacji szkolenia:

1. Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzący szkolenie zapewnia bazę dydaktyczną dostosowaną do liczby osób uczestniczących w szkoleniu, w szczególności:

- 1) sale wykładowe lub seminaryjne wyposażone w sprzęt multimedialny do prowadzenia zajęć;
- 2) pływalnię o wymiarach minimum 25 m x 10 m x 1,60 m, ze słupkami o wysokości minimum 70 cm do wykonania skoku;
- 3) dostęp do zbiornika wodnego z naturalną linią brzegową, umożliwiającą swobodny dostęp do wody;
- 4) sprzęt dla każdej grupy szkoleniowej:
  - a) rzutkę ratunkową (worek z obciążnikiem zawierający 25 m liny nietonącej o średnicy minimum 6–8 mm) – 5 szt.,
  - b) koła ratunkowe – 3 szt.,
  - c) linę ratowniczą (lina nietonąca o średnicy 6–8 mm i długości 15 m) – 2 szt.,
  - d) linę asekuracyjną (lina nietonąca o długości 80 m) z zasobnikiem – 2 szt.,
  - e) bojkę ratowniczą typu SP – 15 szt.,
  - f) pas ratunkowy – 3 szt.,
  - g) żerdź o długości minimum 4 m – 1 szt.,
  - h) manekiny do nauki holowania (fantom osoby dorosłej koloru czerwonego w formie torsu, z pomalowaną twarzą na inny kolor, z krótkim odcinkiem ramienia, zawierający zakręcane otwory pozwalające napełnić go wodą) – 5 szt.,
  - i) ratowniczą łódź wiosłową z linką zaburtową na całą długość burt, wiosłami i z cumą, o długości do 5 m – 3 szt.,
  - j) deskę ratowniczą – 1 szt.,
  - k) deskę ortopedyczną – 1 szt.

2. Osoby prowadzące zajęcia teoretyczne oraz zajęcia praktyczne powinny współpracować w celu kształtowania umiejętności objętych programem szkolenia.

3. Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzący szkolenie opracowuje regulamin organizacyjny szkolenia oraz zasady i tryb naboru osób przewidzianych do szkolenia.

4. Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzący szkolenie zapewnia organizację procesu dydaktycznego (zajęcia praktyczne powinny odbywać się w grupach liczących nie więcej niż 15 osób).

5. Realizacja programu szkolenia:

- 1) uwzględnia aktualną wiedzę i umiejętności;
- 2) jest dokonywana w oparciu o nowoczesne metody dydaktyczne;
- 3) odbywa się na podstawie zakresu tematycznego.

6. Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzący szkolenie posiada:

- 1) imienną listę osób prowadzących zajęcia;
- 2) imienną listę uczestników szkolenia;
- 3) dokumentację zaliczania poszczególnych tematów przez uczestników szkolenia oraz dokumentację egzaminacyjną.

II. Zakres tematyczny

Lp.	Zagadnienie	Cele szkolenia	Liczba godzin szkolenia. Metody realizacji	
			wykłady	ćwiczenia
1	Organizacja ratownictwa wodnego – podstawy prawne	W wyniku realizacji uczestnik szkolenia powinien posiadać wiadomości dotyczące: – podstaw prawnych funkcjonowania ratownictwa wodnego w Rzeczypospolitej Polskiej, – organizacji ratownictwa wodnego w pozostałych systemach ratowniczych funkcjonujących na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, – prawnych aspektów pracy ratownika wodnego (kodeks karny, kodeks wykroczeń, kodeks cywilny, kodeks pracy).	4	–
2	Organizacja pracy ratowników	W wyniku realizacji uczestnik szkolenia powinien posiadać wiadomości dotyczące: – obowiązków i uprawnień ratowników wodnych, – specyfiki ratownictwa wodnego na wyznaczonych obszarach wodnych, – specyfiki działania ratownika wodnego na poszczególnych obszarach wodnych (lód, cieki, powódź, miejsca bagniste), – hydrologii i meteorologii, – dokumentacji działań ratowniczych oraz powinien posiadać umiejętność praktycznego stosowania wiedzy w działaniach ratowniczych.	7	1

3	Sprzęt wykorzystywany w ratownictwie wodnym	W wyniku realizacji uczestnik szkolenia powinien posiadać wiedzę dotyczącą: – sprzętu ratowniczego i pływającego wykorzystywanego w ratownictwie wodnym i jego zastosowania, – podstawowych prac bosmańskich, – prowadzenia akcji ratunkowych z wykorzystaniem sprzętu do ratownictwa wodnego oraz powinien posiadać umiejętność posługiwania się tym sprzętem w działaniach ratowniczych.	3	15
4	Pływanie i techniki ratownictwa wodnego	W wyniku realizacji uczestnik szkolenia powinien posiadać umiejętności: – pływania stosowanego w ratownictwie wodnym, – samoratownictwa, – wykonania skoków ratunkowych i innych sposobów bezpiecznego wejścia do wody, – pływania pod wodą i nurkowania, – holowania osoby zagrożonej, co najmniej trzema sposobami, – ewakuacji z wody i na lądzie, – opanowania osoby tonącej pasywnej i ułożenia jej w pozycji do holowania, – postępowania z osobą tonącą aktywną.	6	27

III. Wskazówki metodyczne:

Uczestnik szkolenia powinien umieć poprawnie wykonać każdą czynność, która była przedmiotem szkolenia.

RAMOWY PROGRAM SZKOLENIA INSTRUKTORÓW

I. Założenia organizacyjno-programowe**Cel szkolenia:**

Celem kształcenia jest przygotowanie osób zatrudnionych, pełniących służbę lub będących członkami podmiotów uprawnionych do wykonywania ratownictwa wodnego i do prowadzenia szkoleń ratowników wodnych.

Cele szczegółowe szkolenia:

Absolwent szkolenia powinien umieć:

- 1) prowadzić wykłady na szkoleniach dla ratowników wodnych i kandydatów na instruktorów;
- 2) prowadzić ćwiczenia praktyczne na szkoleniach dla ratowników wodnych.

Czas trwania szkolenia:

Szkolenie powinno trwać co najmniej 38 godzin, w tym co najmniej 16 godzin zajęć teoretycznych oraz co najmniej 22 godziny zajęć praktycznych.

Warunki realizacji szkolenia:

1. Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzący szkolenie zapewnia bazę dydaktyczną dostosowaną do liczby osób uczestniczących w szkoleniach, w szczególności:

- 1) sale wykładowe lub seminaryjne wyposażone w sprzęt multimedialny do prowadzenia zajęć;
- 2) pływalnię o wymiarach minimum 25 m x 10 m x 1,60 m, ze słupkami o wysokości minimum 70 cm do wykonania skoku;
- 3) dostęp do zbiornika wodnego z naturalną linią brzegową, umożliwiającą swobodny dostęp do wody;
- 4) sprzęt dla każdej grupy szkoleniowej:
  - a) rzutkę ratunkową (worek z obciążnikiem zawierający 25 m liny nietonącej o średnicy minimum 6–8 mm) – 5 szt.,
  - b) koła ratunkowe – 3 szt.,
  - c) linę ratowniczą (lina nietonąca o średnicy 6–8 mm i długości 15 m) – 2 szt.,
  - d) linę asekuracyjną (lina nietonąca o długości 80 m) z zasobnikiem – 2 szt.,
  - e) bojkę ratowniczą typu SP – 15 szt.,
  - f) pas ratunkowy – 3 szt.,
  - g) żerdź o długości minimum 4 m – 1 szt.,
  - h) manekiny do nauki holowania (fantom osoby dorosłej koloru czerwonego w formie torsu, z pomalowaną twarzą na inny kolor, z krótkim odcinkiem ramienia, zawierający zakręcane otwory pozwalające napełnić go wodą) – 5 szt.,
  - i) ratowniczą łódź wiosłową z linką zaburtową na całej długości burt, wiosłami i z cumą, o długości do 5 m – 3 szt.,
  - j) deskę ratowniczą – 1 szt.,
  - k) deskę ortopedyczną – 1 szt.

2. Osoby prowadzące zajęcia teoretyczne oraz zajęcia praktyczne powinny współpracować w celu kształtowania umiejętności objętych programem szkolenia.

3. Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzący szkolenie opracowuje regulamin organizacyjny szkolenia oraz zasady i tryb naboru osób przewidzianych do szkolenia.

4. Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzący szkolenie zapewnia organizację procesu dydaktycznego (zajęcia praktyczne powinny odbywać się w grupach liczących nie więcej niż 10 osób).

5. Realizacja programu szkolenia:

- 1) uwzględnia aktualną wiedzę i umiejętności;
- 2) jest dokonywana w oparciu o nowoczesne metody dydaktyczne;
- 3) odbywa się na podstawie zakresu tematycznego.

6. Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzący szkolenie posiada:

- 1) imienną listę osób prowadzących zajęcia;
- 2) imienną listę uczestników szkolenia;
- 3) dokumentację zaliczania poszczególnych tematów przez uczestników szkolenia oraz dokumentację egzaminacyjną.

II. Zakres tematyczny

Lp.	Zagadnienie	Cele szkolenia	Liczba godzin szkolenia. Metody realizacji	
			wykłady	ćwiczenia
1	Metodyka nauczania	W wyniku realizacji uczestnik szkolenia powinien posiadać wiedzę dotyczącą: – procesu nauczania i uczenia się, – niekonwencjonalnych metod prowadzenia zajęć, – metod skutecznego porozumiewania się z uczestnikami szkoleń, – nowoczesnych metod przekazu informacji, – metodyki prowadzenia zajęć z zakresu ratownictwa wodnego, – oceniania i egzaminowania oraz umiejętności nauczania ratownictwa wodnego.	3	15 (z tego 10 godzin poświęcone na opracowanie konspektów szkoleń oraz przeprowadzenie szkolenia według opracowanego konspektu)
2	Organizacja ratownictwa wodnego – podstawy prawne	W wyniku realizacji uczestnik szkolenia powinien posiadać wiadomości dotyczące: – podstaw prawnych funkcjonowania ratownictwa wodnego w Rzeczypospolitej Polskiej, – organizacji ratownictwa wodnego w pozostałych systemach ratowniczych funkcjonujących na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz powinien posiadać umiejętność praktycznego stosowania wiedzy w działaniach ratowniczych.	3	–
3	Organizacja pracy ratowników	W wyniku realizacji uczestnik szkolenia powinien posiadać wiadomości dotyczące: – obowiązków i uprawnień ratowników wodnych, – specyfiki ratownictwa wodnego na poszczególnych obszarach wodnych, – zasad dokumentacji działań ratowniczych.	3	–

4	Sprzęt wykorzystywany w ratownictwie wodnym	W wyniku realizacji uczestnik szkolenia powinien posiadać wiadomości dotyczące: – sprzętu wykorzystywanego w ratownictwie wodnym i jego zastosowania, – podstawowych prac bosmańskich, – prowadzenia akcji ratunkowych z wykorzystaniem sprzętu do ratownictwa wodnego oraz powinien posiadać umiejętność jego zastosowania w ratownictwie wodnym oraz umiejętność przekazania wiedzy na temat sprzętu wykorzystywanego w ratownictwie wodnym i jego stosowaniu.	2	2
5	Pływanie i techniki ratownictwa wodnego	W wyniku realizacji uczestnik szkolenia powinien posiadać umiejętności nauczania: – pływania stylowego i sposobów pływania stosowanego w ratownictwie wodnym, – samoratownictwa, – skoków ratunkowych i innych sposobów bezpiecznego wejścia do wody, – nurkowania, – sposobów holowania osoby zagrożonej, – ewakuacji z wody i na lądzie, – postępowania z osobą tonącą aktywną, – opanowania osoby tonącej pasywnej i ułożenia jej w pozycji do holowania, – wykrywania błędów i sposobów ich korygowania.	5	5

III. Wskazówki metodyczne:

Uczestnik szkolenia powinien umieć poprawnie wykonać każdą czynność, która była przedmiotem szkolenia.

WZÓR

.....
(pieczęć podmiotu uprawnionego do wykonywania
ratownictwa wodnego prowadzącego szkolenie)

Nr ...../.....r.
(numer zaświadczenia)

.....
(miejscowość, data)

ZAŚWIADCZENIE**o ukończeniu szkolenia ratowników wodnych**

Zaświadcza się, że:

Pani/Pan .....
(imię i nazwisko, numer PESEL, o ile został nadany*)

uczestniczyła/uczestniczył w organizowanym przez

.....
(nazwa i siedziba podmiotu uprawnionego do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzącego szkolenie)

w dniach: od ..... do .....
(dzień/miesiąc/rok) (dzień/miesiąc/rok)

szkoleniu ratowników wodnych

i złożyła/złożył egzamin z wynikiem pozytywnym

na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca
2012 r. w sprawie szkoleń w ratownictwie wodnym (Dz. U. poz. 747).

.....
(pieczęć imienna i podpis kierownika podmiotu
uprawnionego do wykonywania ratownictwa
wodnego prowadzącego szkolenie)

.....
(podpisy członków komisji egzaminacyjnej)

* W razie braku numeru PESEL należy wpisać datę urodzenia.

Zakres tematyczny

Lp.	Zagadnienia	Zakres posiadanej wiedzy i umiejętności praktycznych
1	Organizacja ratownictwa wodnego – podstawy prawne	Uczestnik szkolenia powinien posiadać wiadomości dotyczące: <ul style="list-style-type: none"> – podstaw prawnych funkcjonowania ratownictwa wodnego w Rzeczypospolitej Polskiej, – organizacji ratownictwa wodnego w pozostałych systemach ratowniczych funkcjonujących na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, – prawnych aspektów pracy ratownika wodnego.
2	Organizacja pracy ratowników	Uczestnik szkolenia powinien posiadać wiadomości dotyczące: <ul style="list-style-type: none"> – obowiązków i uprawnień ratowników wodnych, – specyfiki ratownictwa wodnego na wyznaczonych obszarach wodnych, – specyfiki działania ratownika wodnego na poszczególnych obszarach wodnych, – hydrologii i meteorologii, – dokumentacji działań ratowniczych oraz powinien posiadać umiejętność praktycznego stosowania wiedzy w działaniach ratowniczych.
3	Sprzęt wykorzystywany w ratownictwie wodnym	Uczestnik szkolenia powinien posiadać wiedzę dotyczącą: <ul style="list-style-type: none"> – sprzętu wykorzystywanego w ratownictwie wodnym i jego zastosowania, – prowadzenia akcji ratunkowych z wykorzystaniem sprzętu do ratownictwa wodnego, – podstawowych prac bosmańskich oraz powinien posiadać umiejętność posługiwania się tym sprzętem w działaniach ratowniczych.
4	Pływanie i techniki ratownictwa wodnego	Uczestnik szkolenia powinien posiadać umiejętności: <ul style="list-style-type: none"> – pływania stosowanego w ratownictwie wodnym, – samoratownictwa, – wykonania skoków ratunkowych i innych sposobów bezpiecznego wejścia do wody, – pływania pod wodą i nurkowania, – holowania osoby zagrożonej, co najmniej trzema sposobami, – ewakuacji z wody i na lądzie, – opanowania osoby tonącej pasywnej i ułożenia jej w pozycji do holowania, – postępowania z osobą tonącą aktywną.

WZÓR

.....
(pieczęć podmiotu uprawnionego do wykonywania
ratownictwa wodnego prowadzącego szkolenie)

Nr ...../.....r.
(numer zaświadczenia)

.....
(miejsowość, data)

ZAŚWIADCZENIE**o ukończeniu szkolenia instruktorów**

Zaświadcza się, że:

Pani/Pan .....
(imię i nazwisko, numer PESEL, o ile został nadany*)

uczestniczyła/uczestniczył w organizowanym przez

.....
(nazwa i siedziba podmiotu uprawnionego do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzącego szkolenie)

w dniach: od ..... do .....
(dzień/miesiąc/rok) (dzień/miesiąc/rok)

szkoleniu instruktorów

i złożyła/złożył egzamin z wynikiem pozytywnym

na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca
2012 r. w sprawie szkoleń w ratownictwie wodnym (Dz. U. poz. 747).

.....
(pieczęć imienna i podpis kierownika podmiotu
uprawnionego do wykonywania ratownictwa
wodnego prowadzącego szkolenie)

.....
(podpisy członków komisji egzaminacyjnej)

* W razie braku numeru PESEL należy wpisać datę urodzenia.

Zakres tematyczny

Lp.	Zagadnienia	Zakres posiadanej wiedzy i umiejętności praktycznych
1	Metodyka nauczania	<p>Uczestnik szkolenia powinien posiadać wiedzę dotyczącą:</p> <ul style="list-style-type: none"> – procesu nauczania i uczenia się, – niekonwencjonalnych metod prowadzenia zajęć, – metod skutecznego porozumiewania się z uczestnikami szkoleń, – nowoczesnych metod przekazu informacji, – metodyki prowadzenia zajęć z zakresu ratownictwa wodnego, – oceniania i egzaminowania <p>oraz umiejętności nauczania ratownictwa wodnego.</p>
2	Organizacja ratownictwa wodnego – podstawy prawne	<p>Uczestnik szkolenia powinien posiadać wiadomości dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podstaw prawnych funkcjonowania ratownictwa wodnego w Rzeczypospolitej Polskiej, – organizacji ratownictwa wodnego w pozostałych systemach ratowniczych funkcjonujących na terenie Rzeczypospolitej Polskiej <p>oraz powinien posiadać umiejętność praktycznego stosowania wiedzy w działaniach ratowniczych.</p>
3	Organizacja pracy ratowników	<p>Uczestnik szkolenia powinien posiadać wiadomości dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – obowiązków i uprawnień ratowników wodnych, – specyfiki ratownictwa wodnego na poszczególnych obszarach wodnych, – zasad dokumentacji działań ratowniczych.
4	Sprzęt wykorzystywany w ratownictwie wodnym	<p>Uczestnik szkolenia powinien posiadać wiadomości dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sprzętu wykorzystywanego w ratownictwie wodnym i jego zastosowania, – podstawowych prac bosmańskich, – prowadzenia akcji ratunkowych z wykorzystaniem sprzętu do ratownictwa wodnego <p>oraz powinien posiadać umiejętność jego zastosowania w ratownictwie wodnym oraz umiejętność przekazania wiedzy na temat sprzętu wykorzystywanego w ratownictwie wodnym i jego stosowaniu.</p>
5	Pływanie i techniki ratownictwa wodnego	<p>Uczestnik szkolenia powinien posiadać umiejętności nauczania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pływania stylowego i sposobów pływania stosowanego w ratownictwie wodnym, – samoratownictwa, – skoków ratunkowych i innych sposobów bezpiecznego wejścia do wody, – nurkowania, – sposobów holowania osoby zagrożonej, – ewakuacji z wody i na lądzie, – postępowania z osobą tonącą aktywną, – opanowania osoby tonącej pasywnej i ułożenia jej w pozycji do holowania, – wykrywania błędów i sposobów ich korygowania.

RAMOWY PROGRAM SZKOLENIA PSÓW RATOWNICZYCH WRAZ Z PRZEWODNIKAMI

I. Założenia organizacyjno-programowe**Cel szkolenia:**

Celem kształcenia jest wyszkolenie zespołów ratowniczych: pies ratownik i przewodnik do podejmowania działań ratowniczych w zakresie ratownictwa wodnego.

Czas trwania szkolenia:

Szkolenie psa ratowniczego wraz z przewodnikiem przebiega według czterech etapów, o których mowa w części II pkt 1; długość szkolenia jest zależna od indywidualnych cech psa.

Warunki realizacji szkolenia:

1. Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzący szkolenie zapewnia bazę dydaktyczną, w szczególności:

- 1) płaski teren o minimalnych wymiarach 20 m x 30 m, na którym urządzono tor przeszkód, w którego skład wchodzi:
  - a) kładka ruchoma (około 3 m długości, 40 cm szerokości i 4 cm grubości), której oba końce są oparte na rurach lub na beczkach lub wiszą na łańcuchach,
  - b) kładka pochyła o nachyleniu około 30°, z przybitymi poprzecznymi listwami,
  - c) przeszkoda do przeskoczenia, o wysokości równej wysokości psa w kłębie;
- 2) dostęp do zbiornika wodnego z naturalną linią brzegową, umożliwiającą swobodny dostęp do wody z brzegu;
- 3) dostęp do przeszkody wodnej o szerokości minimum 3 m z możliwością zainstalowania na wysokości minimum 1 m nad tą przeszkodą kładki o szerokości 40 cm i grubości 4 cm.

2. Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzący szkolenie opracowuje regulamin organizacyjny szkolenia oraz zasady i tryb doboru psów.

3. Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzący szkolenie posiada:

- 1) listę uczestników szkolenia;
- 2) dokumentację zaliczania poszczególnych etapów przez uczestników szkolenia oraz dokumentację egzaminacyjną.

II. Plan nauczania**1) psów ratowniczych**

Etap	Zakres szkolenia
Pierwszy	Poddanie psa socjalizacji środowiskowej oraz szkolenie w zakresie podstaw posłuszeństwa.
Przed przystąpieniem do drugiego etapu następuje ocena mentalności i przydatności psa do dalszego szkolenia. W przypadku oceny negatywnej może ona być powtórzona po upływie od 3 do 4 miesięcy, a w przypadku uzasadnionym stanem zdrowotnym psa – powtórzona nie później niż po upływie 12 miesięcy od dnia uzyskania oceny negatywnej. Powtórna ocena negatywna jest oceną ostateczną, eliminującą psa z dalszego szkolenia, co skutkuje wycofaniem psa z ratownictwa.	
Drugi	Szkolenie w zakresie posłuszeństwa użytkowego i współpracy z przewodnikiem.
Trzeci	Szkolenie z zakresu technik ratownictwa wodnego.
Czwarty	Szkolenie doskonalące z zakresu technik ratownictwa wodnego.

2) przewodników psów ratowniczych

Lp.	Zakres szkolenia
1	Podstawy wiedzy z zakresu kynologii – o naturze psa.
2	Organizacja i technika akcji ratowniczych prowadzonych przez zespoły: pies ratowniczy z przewodnikiem.